

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**

Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/23653

Bijlagen:

1. Te openbaren stukken;
2. Inventarislijsten 2a en 2b

Datum 9 februari 2021
Betreft Aanvullend besluit op bezwaar [redacted] -
Wob (Stint)

Geachte [redacted],

Ter uitvoering van de tussenuitspraak van de rechtbank Midden-Nederland van 29 december 2020, UTR 19/3438 T, doe ik u hierbij toekomen een aanvullend besluit op bezwaar waarbij de door de rechtbank geconstateerde gebreken zijn hersteld. Herstel vindt plaats in de vorm van een nadere motivering alsook door middel van nadere (gedeeltelijke) openbaarmaking van informatie. Eveneens ter uitvoering van de tussenuitspraak, is een gewijzigde inventarislijst opgesteld.

Besluit

Ik vervang het besluit van 23 juli 2019, IENW/BSK-2019/153607, waarbij op het bezwaar van 19 april 2019, gericht tegen mijn besluit van 14 maart 2019, IENW/BSK-2019/50995, is beslist, voor zover daarbij enkele documenten niet (volledig) openbaar zijn gemaakt. Ik maak de hieronder genoemde documenten alsnog (gedeeltelijk) openbaar. Voor het overige handhaaf ik het besluit van 23 juli 2019, IENW/BSK-2019, onder aanvulling van de motivering zoals hieronder weergegeven. Tevens voeg ik een bijgewerkte inventarislijst bij (bijlage 2a en 2b).

Bij dit besluit (bijlage 1) worden de volgende documenten alsnog (gedeeltelijk) openbaar gemaakt:

549, 586, 686 (rechtsoverweging 14 tussenuitspraak);
71, 258, 389, 629, 638, 727 (rechtsoverweging 18 tussenuitspraak);
351, 355, 424, 433, 461, 464, 485, 543, 641, 658, 738 (rechtsoverweging 20 tussenuitspraak);
107 (rechtsoverweging 19 tussenuitspraak);
57, 106, 116 en 520 (rechtsoverweging 22 tussenuitspraak).

Kader herstel

Het herstel ziet op de in bijlage 2 van de tussenuitspraak genoemde documenten.

In rechtsoverweging 12 heeft de rechter toepassing van de weigeringsgrond van artikel 10, tweede lid, sub g, Wob onderschreven. Ook is in rechtsoverweging 16 overwogen dat de toepassing van artikel 11, eerste lid, Wob op niet in bijlage 2 genoemde documenten juist was. De rechtbank wijst daarbij op onder meer

concepten van kamerbrieven waarvan de uiteindelijke versies openbaar zijn gemaakt.

In rechtsoverweging 21 heeft de rechtbank voorts de wijze van beoordeling en openbaarmaking van burgerbrieven en voorgestelde reacties daarop onderschreven. Op de in rechtsoverwegingen 12, 16 en 21 omschreven documenten en beoordeling is daarom geen herstel nodig.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Vooraf merk ik op dat bij bestudering van de in bijlage 2 van de tussenuitspraak genoemde documenten is gebleken dat zich veel dubbelingen en/of overlappingsen voordoen, in totaal ca. 60 stuks. Dit betekent dat herstel uiteindelijk op minder documenten van toepassing is. In de inventarislijst was de aanduiding van het onderwerp niet consistent, waardoor deze dubbelingen niet direct zichtbaar waren. Deze onduidelijkheid is hersteld in de nieuwe inventarislijst en tevens zijn de dubbelingen aangegeven. Ik bied u mijn verontschuldiging aan voor de onnodige dubbelingen in het eerdere besluit.

Voorts is gebleken dat een aantal in bijlage 2 genoemde documenten bij nader inzien buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek vallen, het betreft hier ongeveer 15 documenten. Zij zien niet op de onderhavige bestuurlijke aangelegenheid. Dit wordt hieronder per document afzonderlijk besproken.

Daar waar hieronder sprake is van herstel van omissies of andere onjuistheden, is de inventarislijst hierop ten aanzien van de betrokken documenten aangepast. Tevens is de inventarislijst aangepast conform de onderwerpregels van de e-mailberichten, zoals in rechtsoverweging 11 van de tussenuitspraak is aangegeven. De aanpassingen blijken uit bijlagen 2a en 2b bij dit besluit.

De bespreking van de alsnog (gedeeltelijk) openbaar te maken documenten vindt hieronder plaats. Deze documenten zijn omwille van duidelijkheid vetgedrukt. De Tevens worden de documenten afzonderlijk besproken waarvan weigering tot openbaarmaking gehandhaafd wordt.

Aanvullende motivering en herbeoordeling documenten

Weigeringsgrond controle, inspectie en opsporing (art. 10, tweede lid, sub d, Wob)

In rechtsoverweging 14 van de tussenuitspraak benoemt de rechtbank een zestal documenten die in het bestreden besluit geweigerd waren voor openbaarmaking met een beroep op artikel 10, tweede lid onder d, van de Wob. De rechtbank oordeelde dat deze weigering ten onrechte was.

Ten aanzien van deze documenten merk ik het volgende op.

-Doc. 484: e-mail 28 september 2018 waarbij een interne nota van de ILT aan de bewindspersoon wordt verzonden aan de betrokken ambtenaren binnen het ministerie. Dit document is dubbel met documenten 509 en 513 (hierna tevens besproken onder rechtsoverweging 18). De weigeringsgrond ten aanzien van die documenten is, zoals ook in de inventarislijst is aangegeven, artikel 11, eerste lid, Wob en die grond gold dus ook voor document 484. Toepassing van artikel 10, tweede lid, sub d, Wob was inderdaad niet juist en wordt hierbij ingetrokken. Het e-mailbericht zelf bevat loutere procesinformatie en futiliteiten zonder zelfstandige betekenis in het licht van de bestuurlijke aangelegenheid waar het Wob-verzoek

op ziet en waarvan in het besluit van 14 maart 2019 - mijns inziens terecht - is geoordeeld dat deze e-mail niet voor afzonderlijke openbaarmaking in aanmerking komt. Bij de bespreking van documenten bedoeld in rechtsoverweging 18 van de tussenuitspraak, ga ik nog nader in op dit type e-mails. Ten aanzien van de nota is de weigering op grond van artikel 11, eerste lid, Wob wel gerechtvaardigd. De nota is met zoveel woorden bestemd voor intern beraad binnen het ministerie en gaat in op de stand van zaken in het onderzoek rond de Stint na het ongeval, geeft inschattingen weer over mogelijke andere onderzoeken, alsmede juridische aspecten en interpretaties daarvan en bevat aldus persoonlijke beleidsopvattingen;

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

-Doc. 507: e-mail 29 september 2018. Deze e-mail bevat informatie van een externe derde die deze informatie vertrouwelijk heeft verstrekt, zoals ook expliciet uit het document blijkt. Daarnaast maakt het document tevens deel uit van een lopende beroepsprocedure bij de bestuursrechter over de schorsing en intrekking van de aanwijzing van de Stint en is in dat kader met toepassing van artikel 8:29 Awb aan de rechtbank overgelegd¹. Openbaarmaking van dit document kan dan ook de (proces-)positie van partijen schaden. Het belang van openbaarmaking weegt daarom niet op tegen het belang van voorkoming van onevenredige benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Met een beroep op artikel 10, tweede lid, sub g, Wob dient deze informatie dan ook achterwege te blijven. Deze weigeringsgrond treedt derhalve in de plaats van artikel 10, tweede lid, sub d, Wob;

-Doc. 547: e-mail 1 oktober 2018. Dit document is door mij reeds openbaar gemaakt met uitzondering van de persoonsgegevens. Artikel 10, tweede lid, sub d, Wob, is op de e-mail zelf in feite ook niet toegepast. De vermelding van artikel 10, tweede lid, sub d, Wob in het besluit en de inventarislijst waren abusievelijk en onjuist. De bijlage bij deze e-mail is overigens dubbel met doc. **686**, dat hierna wordt besproken;

-Doc. **549**: e-mail 1 oktober 2018. Bij nadere analyse is gebleken dat ten aanzien van dit document de weigeringsgrond van artikel 10, tweede lid, sub d, Wob ten onrechte is ingeroepen, dit had artikel 11, eerste lid, Wob moeten zijn. Het ongelakte document dat aan de rechtbank is overgelegd, vermeldt dat artikel ook reeds. Het document zal alsnog openbaar worden gemaakt, met uitzondering van de persoonsgegevens en de persoonlijke beleidsopvattingen;

-Doc. **586**: e-mail 1 oktober 2018: Dit document met bijlage 1 (nota aanbieding feitenrelaas) kan alsnog openbaar gemaakt worden, artikel 10, tweede lid, sub d, Wob is ten onrechte ingeroepen. Bijlage 2 (feitenrelaas) is reeds openbaar via de Kamerbrief van 1 oktober 2018, TK 2018-2019, 29398, 616, waarnaar in het besluit van 14 maart 2019 reeds is verwezen;

-Doc. **686**: Brief 1 oktober 2018 aan ILT met betrekking tot onderzoekswerkzaamheden na ongeval Stint en is bijlage bij document 547, zie hierboven. Het document wordt hierbij alsnog openbaar gemaakt, met uitzondering van de persoonsgegevens.

***Weigering wegens intern beraad en persoonlijke beleidsopvattingen
(artikel 11, eerste lid, Wob)***

*Inzichtelijkheid 54 documenten inzake concepten voor redeneerlijnen,
spreekteksten, QenA of woordvoeringslijn (rechtsoverweging 17)*

¹ Rechtbank Noord-Nederland, LEE 19/4384 en LEE 19/1165 e.a.

In rechtsoverweging 17 van de tussenuitspraak oordeelt de rechter dat de toetsing van deze documenten vergelijkbaar moet zijn met de toets in rechtsoverweging 16. Daarin oordeelt de rechter dat waar sprake is van definitieve versies van bijvoorbeeld kamerbrieven, geldt dat de Wob niet van toepassing is voor zover die definitieve versie overeenkomt met concepten nu die informatie van overheidswege openbaar is gemaakt. Daar waar de informatie in conceptversies niet overeenkomt met de reeds openbaar gemaakte tekst, is de rechtbank van oordeel dat de documenten bestemd zijn voor intern beraad en persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Van een aantal documenten is volgens de rechtbank niet inzichtelijk wat de uiteindelijke tekst is die openbaar is gemaakt of wat de laatste concept-versie was.

Hieronder licht ik dit toe.

Algemeen

De in deze overweging genoemde documenten zien op e-mails en documenten met concept-tekstvoorstellen voor mogelijke antwoorden van de minister of vanuit de directie communicatie van het ministerie op mogelijke vragen over het ongeval, het daaropvolgende onderzoek van de ILT, de aanwijzing van bijzondere bromfietsen in het algemeen en met name de Stint en mogelijke maatregelen in dat verband, alsook op mogelijke vragen en antwoorden naar aanleiding van de Kamerbrief van 21 september 2018 en ter voorbereiding van de Kamerbrief van 1 oktober 2018 over het schorsingsbesluit. De mogelijke vragen en antwoorden zien zowel op communicatie met de Tweede Kamer als met pers. Anders dan uit de inventarislijst bij het besluit van 14 maart 2019 zou kunnen worden afgeleid, betreft het hier, op een enkele met name hierna genoemde uitzondering na (zie document 550), geen definitieve concept-spreekteksten. De concept-teksten zijn, zoals hierna nader zal worden onderbouwd, als ambtelijke bijdragen en input te zien die vergelijkbaar zijn met concepten voor kamerbrieven zoals beoordeeld in rechtsoverweging 16 van de tussenuitspraak.

In het besluit van 14 maart 2019 is er op gewezen dat rond de bestuurlijke aangelegenheid waarop het Wob-verzoek zag, een groot aantal documenten reeds openbaar is. Zo is naast een aantal concrete documenten, verwezen naar openbare Kamerstukken, met name de Kamerbrieven van 21 september 2018, 1 oktober 2018 en 18 oktober 2018.

Tevens was in het besluit van 14 maart 2019 een indeling van categorieën gemaakt. Dit om duidelijker inzicht te geven in de aard en inhoud alsook de status van de diverse documenten die voor intern beraad bestemd waren. In dit verband zijn categorie 2, 3, 4 en 5 van belang. Deze zien op e-mailcorrespondentie naar aanleiding van het ongeval (2), conceptversies Kamerbrief 21 september 2018 en daarmee samenhangende e-mailcorrespondentie (3), concepten voor externe communicatie (4) en concepten voor Kamerbrief 1 oktober 2018 alsmede concepten tbv schorsingsbesluit 1 oktober 2018 (5). De indeling is weergegeven in bijlage 2b, zoals thans geactualiseerd.

De door de rechtbank genoemde 54 documenten bevatten veel dubbelingen, zoals hierna bij afzonderlijke bespreking zal blijken. De resterende documenten vallen onder (een combinatie van) de hierboven genoemde categorieën. Daarbij merk ik op dat categorie 3, 4 en 5 betrekking hebben op voorbereiding van zowel de

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Kamerbrief van 21 september 2018 en 1 oktober 2018, alsook op voorbereiding van de Kamerbrief van 18 oktober 2018.

De Kamerbrieven zijn, zoals ook in het besluit van 14 maart 2019 is aangegeven, reeds openbaar (TK 2018-2019, 29398, nrs. 612, 613 en 616). De Kamerbrief van 18 oktober 2018 bevat antwoorden op Kamervragen naar aanleiding van zowel de Kamerbrief van 21 september 2018 als die van 1 oktober 2018 in verband met de schorsing van de aanwijzing van de Stint als bijzondere bromfiets.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Het gaat bij de documenten met zogeheten 'QenA' cq. 'redeneerlijnen' niet om definitieve standpunten, maar om ambtelijke tekstvoorstellen voor mogelijke antwoorden op mogelijke vragen ter voorbereiding van een mogelijk persmoment, persvragen of een Kamerdebat of AO. Zo vond op 25 september 2018 een AO Verkeersveiligheid in de vaste Kamercommissie voor Infrastructuur en Waterstaat plaats (zie TK 2018-2019, 29398, 615), waarbij aanvankelijk was voorzien dat daar ook de Kamerbrief van 21 september 2018 over de Stint zou worden besproken. Dat is echter niet het geval geweest: bij aanvang van het AO is wel stilgestaan bij het ongeval en de Kamerbrief, maar een inhoudelijk overleg heeft toen nog niet plaatsgevonden. In het speciaal op de Stint gerichte AO van 1 en 6 november 2018 zijn de Kamerbrieven van 21 september 2018, 1 oktober 2018 en 18 oktober 2018 uitvoerig besproken, zie daartoe het verslag van het AO, TK 2018-2019, 29398, 635. In dat AO heeft, in aanvulling op de reeds openbare Kamerbrieven, een mondelinge toelichting door mij als bewindspersoon plaatsgevonden. Voor zover de concepten en/of e-mails met tekstvoorstellen overeenkomen met genoemde Kamerbrieven en mondeling gegeven toelichting, zijn deze derhalve, blijkens voornoemde Kamerstukken, reeds openbaar en voor zover zij daarvan afwijken, zijn deze als persoonlijke beleidsopvattingen aan te merken, zoals de rechtbank ook - in navolging van mijn besluit van 14 maart 2019 - in rechtsoverweging 16 van de tussenuitspraak oordeelt. Ditzelfde geldt voor concepten, voorstellen of input voor mogelijke externe communicatie anders dan naar de Tweede Kamer, zoals naar de pers. Voor zover concept-teksten zijn uitgesproken of via media schriftelijk naar buiten zijn gebracht, geldt dat zij reeds openbaar zijn en voor zover zij daar niet mee overeenkomen of niet zijn uitgesproken, zijn zij in gelijke zin als in rechtsoverweging 16 van de tussenuitspraak is overwogen als persoonlijke beleidsopvattingen aan te merken.²

Conclusie 54 documenten

Gelet op het voorgaande, zijn de 54 documenten alle aan te merken als informatie in documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, bevattende persoonlijke beleidsopvattingen. Voor deze documenten geldt derhalve dezelfde beoordeling als in het besluit van 14 maart 2019 was gedaan ten aanzien van de op pag. 6 sub categorie 3 bedoelde documenten. Voor zover sprake is van feiten, zijn deze dermate nauw verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat zij daarvan niet te scheiden zijn. Openbaarmaking daarvan is dan ook terecht op grond van artikel 11, eerste lid, Wob, achterwege gebleven.

Voor sommige documenten geldt daarnaast nog dat deze vergelijkbaar zijn of overlappen/dubbel zijn met documenten die niet zijn genoemd in bijlage 2 van de tussenuitspraak en die ingevolge rechtsoverweging 16 door de rechtbank als terecht geweigerd zijn beoordeeld. Onderstaand wordt aangegeven voor welke documenten dit geldt.

² vgl. ook uitspraak rechtbank Midden-Nederland ECLI:NL:RBMNE:2018:4273, einduitspraak na tussenuitspraak ECLI:NL:RBMNE:2018:2312, met name r.o. 19 over concept-sprekteksten (redeneerlijnen).

Afzonderlijke toelichting 54 documenten rechtsoverweging 17

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

- Doc. 47: concept-notitie 1 oktober 2018 met mogelijke vragen en antwoorden ten tijde van schorsingsbesluit en TK-brief 1 oktober 2018. Deze is mogelijk gebruikt als input voor persmoment 1 oktober 2018, zie ook doc. 550 alsook Kamerbrieven 1 en 18 oktober 2018;
- Doc. 79: e-mail 30 september 2018 met mogelijke vragen en antwoorden in verband met onderzoek ILT na ongeval. Zie hierna document 518.
- Doc. 84: e-mail 20 september 2018: concept voor minister met voorstel mogelijke externe reactie op het ongeval en marge van de algemene politieke beschouwingen (APB) na Prinsjesdag;
- Doc. 124: e-mail 21 september 2018 aan bewindspersoon met voorstel voor mogelijke externe mondelinge reacties na ongeval en na verzending Kamerbrief 21 september 2018. Zie ook doc. 84;
- Doc. 125, 127 en 129: e-mail 21 september 2018 waarin doc. 124 intern wordt doorgestuurd. Overlapt en grotendeels dubbel met documenten nrs. 185, 186, 187, 190, 191, 273-276 en 280;
- Doc. 180: e-mail 21 september 2018. Bevat concept-tekst voor passage in Kamerbrief 21 september;
- Docs. 194-196: e-mails 21 september 2018 met concept en input voor mogelijke externe reacties na ongeval en na verzending Kamerbrief 21 september 2018. Gaan vooraf aan doc. 124. E-mails zijn deels dubbel;
- Docs. 242-243: e-mail 21 september 2018 met interne reactie bewindspersoon op ambtelijke voorstellen, zie docs. 124 en 194-196. Dubbel met docs. 270 en 287;
- Doc. 243: e-mail 21 september 2018 over mogelijke reactie door MP na afloop ministerraad. Dubbel met doc. 271, 275 en 290.
- Doc. 291: concept-document met mogelijke vragen en antwoorden ('QenA') over aanwijzing Stint in 2011 en eisen bijzondere bromfiets;
- Doc 430: e-mail 25 september 2018. Concept voor mogelijke reactie tijdens AO in TK voorzien voor 25 september 2018. Is mogelijk gebruikt voor later AO-Stint op 1 en 6 november 2018 of genoemde Kamerbrieven. Is deels dubbel met doc. 427, dat niet genoemd is in tussenuitspraak en waarvan weigering door rechtbank in rechtsoverweging 16 als juist is beoordeeld;
- Doc. 518: e-mail 29 september 2018: voorzet voor mogelijke vragen en antwoorden in externe communicatie in verband met onderzoek ILT na ongeval en mogelijke daaropvolgende maatregelen;
- Doc. 525: e-mail 30 september 2018: vervolg op doc. 518 en bevat input voor mogelijke vragen en antwoorden. Zie ook de documenten 534, 535 en 538. Document is vergelijkbaar met docs. 530, 531 en 532 die in tussenuitspraak niet genoemd zijn en waarvan weigering door rechtbank in rechtsoverweging 16 als juist is beoordeeld;
- Doc. 550: e-mail 1 oktober 2018 met concept spreektekst voor persmoment die dag ter toelichting op het schorsingsbesluit, zie [Ministerie IenW: "Perstoelichting besluit Stint" \(pscp.tv\)](#). De definitieve en openbaar uitgesproken spreektekst is vervat in document 658, welk document hierbij volledigheidshalve, voor zover niet reeds openbaar, openbaar wordt gemaakt. De concept-tekst in doc. 550 komt daar niet geheel mee overeen. Dit concept komt ook niet geheel overeen met het schriftelijke persbericht: [Minister Van Nieuwenhuizen staat Stints uit voorzorg niet meer toe op de openbare weg | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#);

- Doc. 576: e-mail 1 oktober 2018 met inventarisatie van mogelijke vragen in relatie tot onderzoek Stint en mogelijke maatregelen en mogelijke woordvoering daarover alsmede voorstel tot coördinatie van werkzaamheden in verband daarmee. Bevat tevens het concept-persbericht. De definitieve versie is reeds openbaar, zie hiervoor bij doc. 550;
- Doc. 577: e-mail 1 oktober 2018, vergelijkbaar met doc. 576. Dubbel met doc. 636. Tekst overlapt voorts grotendeels met docs. 531, 532 en 524, die niet in bijlage 2 van de tussenuitspraak zijn genoemd en waarvan weigering door rechtbank in rechtsoverweging 16 als juist is beoordeeld;
- Doc 730: ongedateerd document met tekstvoorstel mogelijk vragen en antwoorden op Kamervragen na Kamerbrief 21 september 2018 en schorsingsbesluit 1 oktober 2018. Mogelijke bijdrage voor Kamerbrief 18 oktober 2018;
- Doc. 731: ongedateerd document met tekst voor redeneerlijn voor externe reactie ten tijde van ongeval, mogelijk gebruikt voor Kamerbrief 21 september 2018; Vergelijkbaar met docs. 124, 125, 127, 129, 194-196. Is dubbel met doc. 733;
- Doc. 732: vergelijkbaar met doc. 730;
- Doc. 734: vergelijkbaar met doc. 730;
- Doc. 735: ongedateerd concept-document vergelijkbaar met doc. 731, bevat nadere inventarisatie mogelijke vragen en antwoorden na ongeval en in relatie tot Kamerbrief 21 september 2018;
- Doc. 736: aanvulling op en dubbeling met doc. 735;
- Doc. 739: ongedateerd document met concept in bulletpoints voor mogelijke externe reactie op mogelijke vragen, mogelijk kort na ongeval. Is mogelijk gebruikt bij opstellen Kamerbrief 21 september 2018;
- Doc. 740: vergelijkbaar met doc. 739;
- Doc. 741: ongedateerd document met concept voor mogelijke reactie in TK bij AO Verkeersveiligheid 25 september 2018;
- Doc. 742: dubbel met doc. 741;
- Doc. 744: ongedateerd document met concept voor mogelijke vragen en antwoorden rond perstoelichting op het schorsingsbesluit van 1 oktober 2018.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

135 documenten die volgens rechtbank in het geheel geen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten (rechtsoverweging 18)

In rechtsoverweging 18 van de tussenuitspraak oordeelt de rechtbank ten aanzien van 135 documenten dat de motivering in het bestreden besluit ontoereikend was om deze op grond van artikel 11, eerste lid, Wob, volledig te weigeren omdat zij volgens de rechtbank geen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. De rechtbank verwijst onder andere naar documenten 418 en 559 inzake een agenda voor een overleg. Ook wijst de rechtbank op e-mailberichten zonder bijlagen of tekst zoals docs. 87, 89, 149, 161 en 384.

Ten aanzien van deze documenten merk ik het volgende op.

Bij nadere analyse bleek dat enkele documenten van de 135 benoemde documenten identiek is aan documenten die niet in bijlage 2 van de tussenuitspraak genoemd worden. In rechtsoverweging 16 van de tussenuitspraak is geoordeeld dat de (gedeeltelijke) weigering tot openbaarmaking van de niet

genoemde documenten op grond van artikel 11, eerste lid, Wob terecht was. Het gaat om de documenten:

- 141 = dubbel met doc. 67;
- 245 = dubbel met doc. 246;
- 456 = dubbel met doc. 465;
- 528 = dubbel met doc. 80;
- 648 = dubbel met doc. 649;

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Bij de inventarisatie zijn abusievelijk deze dubbelingen betrokken. Gelet op het oordeel van de rechtbank ten aanzien van niet genoemde documenten, ga ik echter uit van de juistheid van de weigering van deze 5 documenten nu zij daarmee geheel identiek zijn.

Toelichting 'lege e-mails' en dubbelingen

Bij nadere analyse van de overige documenten bleek dat 96 documenten daarvan als zogenoemde 'lege e-mails' in de door de rechtbank bedoelde zin kunnen worden aangemerkt. Bovendien kwamen hierin abusievelijk veel dubbelingen voor. Het gaat hier om de volgende documenten:

- nrs. 35, 62, 63, 83, 87-90 (dubbel = identieke docs), 122, 123, 130, 131, 136, 148, 149 (dubbel met 150) 152, 157, 159, 160-176, 181 (dubbel met doc. 292), 241, 244, 247-250 (dubbel), 259, 260, 261, 262, 263-289 (dubbel met 247-250); 353, 373, 383, 384, 415, 419, 471, 481, 493, 513, 522, 553, 554, 558, 565, 566 (dubbel met 581), 567, 568, 570, 571 (dubbel met 582), 580, 583, 587-590, 598, 602, 605, 606, 609, 610, 612, 615, 616, 620, 639, 650-651 (dubbel), 666-668, 680.

Het is juist dat deze e-mails op zichzelf geen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten zodat artikel 11, eerste lid, Wob daarop niet van toepassing was, zoals de rechtbank constateert. In het besluit van 14 maart 2019 zelf is echter wel met juistheid overwogen dat deze e-mails niet afzonderlijk voor openbaarmaking in aanmerking komen nu hierin na beoordeling en het onleesbaar maken van informatie op basis van de uitzonderingsgronden van de Wob (in casu artikel 10, tweede lid, sub e, Wob met betrekking tot de persoonsgegevens), geen inhoudelijke informatie overblijft over de bestuurlijke aangelegenheid. Het betreft hier niet relevante procesinformatie en/of futiliteiten (hierna voortaan aangeduid met: procesinformatie). De e-mails zijn gebruikt om conceptversies van documenten, zoals kamerbrieven, persberichten, antwoorden op vragen en input daarvoor intern binnen het ministerie te verspreiden en voor te leggen. De e-mails zijn om die reden niet openbaar gemaakt. Ter ondersteuning van deze werkwijze en beoordeling wijs ik op de in dit verband ontwikkelde jurisprudentie van de ABRvS, zoals ECLI:NL:RVS:2019:642 en ECLI:NL:RVS:2017:187. In het bezwaarschrift van 19 april 2019 geeft u overigens ook aan dat uw bezwaar zich niet richt tegen de niet-openbaarmaking van ieder concept-document of mail op de inventarislijst.

In het besluit van 14 maart 2019 is ten aanzien van de per e-mail verspreide conceptversies geoordeeld dat openbaarmaking daarvan op grond van artikel 11, eerste lid, Wob geweigerd mocht worden voor zover zij afwijken van de naderhand in de openbaarheid gebrachte definitieve Kamerbrieven, persberichten en besluiten. In zoverre was de inventarislijst juist.

Toelichting e-mails met wél persoonlijke beleidsopvattingen

Naast genoemde 'lege' e-mails bevinden zich onder de door de rechtbank aangeduide 135 documenten ook 11 documenten met wel inhoudelijke informatie over de bestuurlijke aangelegenheid, maar die informatie is bestemd voor intern beraad en bevat persoonlijke beleidsopvattingen. Voor zover in de documenten tevens feiten voorkomen, zijn deze dermate nauw verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat zij daarvan niet zijn te scheiden. Deze documenten zijn mijns inziens met juistheid op grond van artikel 11, eerste lid, Wob, geweigerd voor openbaarmaking. Het betreft de documentnummers:

- 35, 509, 569, 574, 597, 603, 633, 661-662 en 674.

Ten aanzien van deze documenten merk ik het volgende op:

- Doc. 35: een ambtelijke notitie van 17 november 2011 over de bijzondere bromfiets, ter bespreking in een intern overleg. Deze notitie is bestemd voor intern beraad en bevat persoonlijke beleidsopvattingen. Deze notitie is in het besluit van 14 maart 2019 geschaard onder categorie 1 (e-mailcorrespondentie in relatie tot de aanvraag van de Stint in 2011);
- Doc. 509: een nota van de ILT aan de minister van 28 september 2018. Dit document is een bijlage bij docs. 484, 157 en 241, de begeleidende e-mails waar hiervoor op is ingegaan. De nota is - blijkens de bewoordingen - bestemd voor intern gebruik en gaat in op de stand van zaken in het onderzoek rond de Stint na het ongeval, geeft inschattingen en beschrijvingen weer over mogelijke andere onderzoeken, alsmede juridische aspecten en interpretaties daarvan en bevat aldus persoonlijke beleidsopvattingen;
- Doc. 569: e-mail 1 oktober 2018 met voorstellen en argumenten en aldus persoonlijke beleidsopvattingen;
- Doc. 574: e-mail 1 oktober 2018 met weergave van afstemming en veronderstelling van akkoord, bevat aldus persoonlijke beleidsopvattingen. Deel uit document met e-mail 1 oktober 2018 16:16 uur is louter procesinformatie met doorzending concept-versie feitenrelaas eerste verkennend technisch onderzoek Stint;
- Doc. 597: e-mail 1 oktober 2018 met inschatting over input vanuit ministerie JenV over concept-besluit schorsing aanwijzing Stint en bevat aldus persoonlijke beleidsopvattingen;
- Doc. 603: e-mail 1 oktober 2018 over mogelijke vragen vanuit TK. Is dubbel met document 645 dat niet genoemd wordt in bijlage 2 van de tussenuitspraak en waarvan de rechtbank in rechtsoverweging 16 heeft geoordeeld dat deze terecht met toepassing van artikel 11, eerste lid, Wob zijn geweigerd;
- Doc. 633: e-mail 1 oktober 2018 ambtelijk IenW en JenV over afstemming inzake schorsingsbesluit en inschatting handhavingsaspecten, bevat aldus persoonlijke beleidsopvattingen;
- Doc. 661-662: e-mail 1 oktober 2018 met voorstellen en ideeën over proces rond plaatsing vragen en antwoorden publiek op de website van de rijksoverheid na het schorsingsbesluit over de Stint, voor zover binnen de reikwijdte van het Wob-verzoek vallend, bevat dit document aldus persoonlijke beleidsopvattingen. Doc. 662 is dubbel met 661;
- Doc. 674: e-mail 1 oktober 2018, idem als docs 661-662. Bevat als bijlage concept-persbericht schorsingsbesluit, dat voor zover overeenkomend met definitief persbericht reeds openbaar is en voor zover afwijkend daarvan bevat dit persoonlijke beleidsopvattingen.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Documenten 'Buiten reikwijdte'

Voorts is bij nadere analyse gebleken dat 12 documenten binnen de 135 genoemde documenten abusievelijk in de inventarisatie bij het Wob-verzoek zijn betrokken. Deze documenten vallen bij nader inzien buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek van 10 oktober 2018. Het gaat hier bijvoorbeeld om de door de rechtbank genoemde documenten 418 en 559 (agenda voor een overleg). Deze documenten stonden dan ook abusievelijk op de inventarislijst met weigeringsgrond artikel 10.2.e en 11.1 Wob vermeld. Zij hadden niet hoeven te worden beoordeeld. Het betreft de volgende documenten:

- Doc. 386: e-mail 24 september 2018 over persvragen anders dan inzake de Stint;
- Doc. 418: e-mail 25 september 2018 inzake een agenda voor een departementaal overleg dat niet ziet op de bestuurlijke aangelegenheid. De e-mail bevat een bijlage met een concept-verslag van een overleg van 24 september 2018 waarin vermeld wordt dat men stilstaat bij het ongeval. Dat verslag is opgenomen als document 407 (niet genoemd in bijlage 2 van de tussenuitspraak);
- Doc. 425: e-mail 25 september 2018 die enkel ziet op de ambtelijke organisatie rond het AO Verkeersveiligheid van 25 september 2018;
- Doc. 438: e-mail 26 september 2018 inzake het CBR zonder enige relatie met het onderwerp Stint;
- Doc. 477: e-mail 27 september 2018 inzake een intern werkoverleg dat is vervallen in verband met het ongeval;
- Docs. 492 en 503: e-mails 28 september 2018 inzake de coördinatie en logistiek rond de herdenkingsdienst op 8 oktober 2018 in Oss;
- Doc. 527: e-mail van 30 september 2018 over een bestuurlijke nota die niet op de bestuurlijke aangelegenheid Stint ziet. Het document overlapt met doc. 621. In de e-mail wordt alleen vermeld dat er niet veel tijd zal zijn in verband met Stint-perikelen. De nota zelf is overigens vervat in doc. 511 (niet in bijlage 2 van de tussenuitspraak genoemd);
- Doc. 539: e-mail 30 september 2018 inzake een voorstel voor een ambtelijke presentatie op 1 oktober 2018 over een werkwijze in administratieve processen ('stukkenstroom');
- Doc. 559: e-mail 1 oktober 2018 inzake agenda voor een werkoverleg. Er wordt enkel vermeld dat het onderwerp Stint aan de orde komt;
- Doc. 560: e-mail 1 oktober 2018 met agenda voor een directieoverleg tussen ministerie IenW en de RDW. In de agendastukken bevindt zich een enkele passage over de Stint. De passage vermeldt dat er naar aanleiding van het ongeval op 20 september 2018 intensief overleg is geweest tussen o.a. IenW en RDW, dat onder meer een brief aan de Kamer is gezonden en dat over de woordvoeringslijnen afstemming plaatsvindt, alsmede dat naast onderzoek naar de toedracht van het ongeval een onderzoek naar het toelatingsregime voor dit soort voertuigen in gang is gezet. Voor het overige valt het document geheel buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek;
- Doc. 646: e-mail 1 oktober 2018 inzake datum overleg manifest verkeersveiligheid, e-mail ziet niet op onderwerp Stint. Is dubbel met doc. 647;
- Doc. 737: ongedateerd document 'RMA DMS dossiers en documenten' bevattende een geautomatiseerd intern overzicht van archiefnummers van documenten en mappen waar trefwoord 'stint' in voorkomt en met vermelding van toegankelijkheid in het interne documentatiesysteem van

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

het ministerie. Het document ziet inhoudelijk niet op de bestuurlijke aangelegenheid.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Documenten 'Reeds openbaar'

Bij nadere analyse is gebleken dat enkele overige documenten reeds openbaar zijn:

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

- Document 381 is dubbel met docs. 385 en 368. Doc 368 is reeds deels openbaar gemaakt bij het besluit van 14 maart 2019. Artikel 11, eerste lid, Wob was daarbij inderdaad niet van toepassing, de vermeldingen op de inventarislijst 'niet openbaar' en de vermelding van artikel 11 als weigeringsgrond waren dan ook onjuist. Dit is bij deze hersteld. Zie ook rechtsoverweging 19 van de tussenuitspraak in dat verband;
- Document 708 is reeds openbaar, dit is de verzonden Kamerbrief van 21 september 2018. Dit document is dubbel met document 334 en stond onjuist op de inventarislijst vermeld als 'concept', hetgeen bij deze is hersteld;
- Document 729 is eveneens reeds openbaar. Het betreft de onderzoeksvragen voor TNO. Deze zijn via publicatie van het TNO-rapport van 12 december 2018 reeds openbaar gemaakt (TK 2018-2019, 29398, 643).

Nadere beoordeling resterende documenten: alsnog (gedeeltelijk) openbaar

Na voorgaande selectie en analyse resteert aldus een aantal documenten dat alsnog voor (gedeeltelijke) openbaarmaking in aanmerking komt, met uitzondering van de persoonsgegevens op grond van artikel 10, tweede lid, sub e, Wob. Het betreft de volgende documentnummers:

- Doc. **71**: e-mail 20 september 2018 inzake bericht van het ongeval in Oss;
- Doc. **258**: e-mail 21 september 2018 inzake contacten met journalisten. Dit document is dubbel met document 179, welk document met de (gedeeltelijke) openbaarmaking van doc. 258 niet meer afzonderlijk openbaar hoeft te worden gemaakt;
- Doc. **389** (dubbel met 390): e-mail 24 september 2018 over ongeval Oss. Een enkele passage is gelakt op grond van persoonlijke beleidsopvattingen;
- Doc. **629**: e-mail 1 oktober 2018 met overzicht van nieuwssites en twitterberichten na het schorsingsbesluit;
- Doc. **638** (dubbel met 637); e-mail 1 oktober 2018 inzake reactie op een burgerbrief. In rechtsoverweging 21 van de tussenuitspraak is de werkwijze met een samenvatting van de inhoud van de ingezonden burgerbrieven door de rechter goedgekeurd. Ook werd geoordeeld dat voorstellen voor een reactie op de burgerbrieven terecht op grond van artikel 11, eerste lid, Wob zijn geweigerd. De inhoud van de definitieve uitgaande reactie van 28 september 2018 op de burgerbrief wordt openbaar gemaakt;
- Doc. **727**: overzicht jurisprudentie bevoegdheid tot schorsen aanwijzing Stint.

75 documenten die volgens de rechtbank gedeeltelijk ook feiten bevatten die niet nauw verweven zijn met de persoonlijke beleidsopvattingen (rechtsoverweging 20)

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ten aanzien van deze documenten oordeelt de rechtbank in rechtsoverweging 20 dat naast de persoonlijke opvattingen ook sprake is van feiten die los staan van de persoonlijke beleidsopvattingen die wel openbaar gemaakt hadden kunnen worden. De rechtbank wijst als voorbeeld op documentnummers 351 en 355-361 waarin sprake is van een overzicht van nieuwsberichten. Ook wijst zij op een gedeelte uit documenten 339 en 237. Daarover merk ik het volgende op.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

De in documenten 351, 355-361 genoemde overzichten van nieuwsberichten bevatten inderdaad geen persoonlijke beleidsopvattingen. Deze zullen, voor zover niet reeds openbaar, hierbij alsnog openbaar gemaakt worden. Voor de goede orde wijs ik er op dat de documenten 355-361 dubbel zijn. Dit betekent dat alleen documenten **351** en **355** gedeeltelijk, namelijk voor zover betrekking hebbend op de nieuwsberichten, openbaar worden gemaakt.

Ditzelfde geldt voor document **424** (e-mail 25 september 2018) waarin verwezen wordt naar een nieuwsbericht van RTL Nieuws. De verwijzing in de e-mail naar het daarin vervatte nieuwsbericht, voor zover niet reeds openbaar, wordt hierbij alsnog openbaar gemaakt. Voor het overige bevat het document persoonlijke beleidsopvattingen en is dit terecht geweigerd op grond van artikel 11, eerste lid, Wob.

Ten aanzien van document 339 is bij nadere analyse gebleken dat het door de rechtbank aangeduide e-mailbericht van 15:28 uur identiek is aan het bericht in document 336, dat met uitzondering van de persoonsgegevens reeds openbaar is gemaakt bij het besluit van 14 maart 2019. De volledige weigering van document 339 was gelet daarop ten onrechte. Openbaarmaking van dit e-mailbericht is met openbaarmaking van dit gedeelte van document 336 reeds geschied. Op de inventarislijst is de vermelding 'niet openbaar' gewijzigd in 'deels openbaar'.

Bij nadere analyse van document 237 inzake het concept van de Kamerbrief van 21 september 2018 is gebleken dat het door de rechtbank hierin benoemde e-mailbericht van 21 september 2018 om 8:06 uur identiek is aan het e-mailbericht in document 232, welk document door de rechtbank niet is genoemd in bijlage 2 van de tussenuitspraak. Het betreffende e-mailbericht bevat ambtelijke suggesties en wijzigingsvoorstellen en daarmee persoonlijke beleidsopvattingen. Mede gelet hierop, ga ik uit van een terechte weigering tot openbaarmaking van dit document met toepassing van artikel 11, eerste lid, Wob. Document 237 is voorts dubbel met document 142, zodat het voorgaande ook voor dat document geldt.

Nadere beoordeling overige documenten

Bij de genoemde documenten wordt de indeling in categorieën gevolgd uit het besluit van 14 maart 2019, zoals in het voorgaande bij de bespreking van de 54 documenten uit rechtsoverweging 1 nader is toegelicht.

Categorie 1: e-mailcorrespondentie in relatie tot de aanvraag van de Stint in 2011

-Doc. 8: e-mail 18 augustus 2011. Dit document overlapt met documenten 6 en 9 die niet genoemd worden in bijlage 2 van de tussenuitspraak en aldus als terecht

geweigerd zijn beoordeeld door de rechtbank. De e-mail bevat een juridische interpretatie van wetgeving en rond de aanvraagprocedure van de Stint en daarmee is sprake van persoonlijke beleidsopvattingen. Om die reden is dit document met toepassing van artikel 11, eerste lid, Wob terecht geweigerd.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Categorie 2: e-mailcorrespondentie n.a.v. ongeval in Oss

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

- Doc. 423: Dit document wordt eveneens in rechtsoverweging 21 van de tussenuitspraak genoemd. Gelet op het oordeel van de rechtbank aldaar wordt uitgegaan van de juistheid van de weigering tot openbaarmaking van dit document. Dit document is dubbel met doc. 428, dat ook in rechtsoverweging 21 wordt genoemd;
- Doc. **433**: Intern managementverslag van 25 september 2018. Dit document is met uitzondering van pagina 2, vierde alinea geheel buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. Deze alinea kan openbaar gemaakt worden. Voor het overige is het document terecht geweigerd;
- Doc. **461**: e-mail 27 september 2018. Bij dit document wordt informatie van de TU Eindhoven doorgestuurd aan het ministerie. De passage waarin verwezen wordt naar nieuwsberichten wordt hierbij alsnog openbaar gemaakt;
- Doc. 466: e-mail 27 september 2018 inzake mogelijke herziening kaders voor lichte elektrische voertuigen. Het bericht bevat uitsluitend persoonlijke beleidsopvattingen. Het document is dubbel met document 465 dat in bijlage 2 van de tussenuitspraak niet wordt genoemd, zodat van de juistheid van de weigering op grond van artikel 11, eerste lid, Wob, wordt uitgegaan. Ik verwijs ook naar document 456 hierboven bij de bespreking van de 135 documenten onder rechtsoverweging 18;
- Doc. **485**: e-mail 28 september 2018: betreft toezending van het concept-verslag van de TK van het AO-verkeersveiligheid. Bij nadere analyse lijkt dit document niet binnen de reikwijdte van het Wob-verzoek te vallen nu tijdens dit AO het onderwerp Stint niet inhoudelijk is behandeld. Voor zover deze informatie niettemin onder der reikwijdte zou vallen, wordt dit document openbaar gemaakt met uitzondering van de persoonsgegevens;
- Docs. 494 en 495: e-mails 28 september 2018 over de personele inzet van ambtenaren voor het dossier Stint. Deze mails zijn abusievelijk bij de inventarisatie betrokken want vallen niet onder de reikwijdte van het Wob-verzoek. De weigeringsgrond artikel 11 in de inventarislijst was onjuist. De documenten bevatten ook e-mailberichten die identiek zijn aan documenten 499 en 500 die niet zijn genoemd in bijlage 2 van de tussenuitspraak en waarvan de weigering op grond van artikel 11, eerste lid, Wob als juist is beoordeeld;
- Doc. 515: e-mail 29 september 2018. Dit document is dubbel met doc. 528 en met doc. 80, dat niet genoemd wordt in bijlage 2 van de tussenuitspraak. Zie ook hierboven bij bespreking van het identieke doc. 528 onder rechtsoverweging 18;
- Doc. 621: e-mail 1 oktober 2018. Dit document is vergelijkbaar met document 527 en valt bij nader inzien buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek, zie hierboven bij bespreking van documenten bedoeld in rechtsoverweging 18;
- Doc. 644: e-mail 1 oktober 2018 bevat loutere procesinformatie als vervolg op e-mail van 26 september 2018 en is identiek aan documenten 499 en 500 die niet in bijlage 2 van de tussenuitspraak zijn genoemd;
- Doc. **738**: een ongedateerde ambtelijke concept-notitie bevattende input voor beantwoording van mogelijke vragen uit de TK over de introductie van de voertuigcategorie bijzondere bromfiets. Gelet op de overwegend feitelijke aard van de informatie die ook reeds met de Tweede Kamer is gedeeld, kan het document hierbij alsnog openbaar gemaakt worden.

Categorie 3: concepten Kamerbrief 21 september 2018 en daarmee samenhangende e-mailcorrespondentie

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

-Doc. 70: e-mail 20 september 2018 waarbij een eerste concept voor de Kamerbrief van 21 september 2018 wordt voorgelegd. De vermelding van het onderwerp op de inventarislijst 'Staatscourant' was onjuist, waardoor mogelijk de suggestie werd gewekt dat het om een publicatie in de Staatscourant ging en dus feitelijk zou zijn. Het document bevat visies, vragen en veronderstellingen en daarmee persoonlijke beleidsopvattingen. Voor zover sprake is van feiten, zijn deze daarmee nauw verweven. Wat daarna resteert, is loutere procesinformatie die zelfstandige betekenis ontbeert en om die reden, zoals ook in het besluit van 14 maart 2019 werd gemotiveerd, mocht worden geweigerd. Ik verwijs hierbij ook naar de nadere motivering op dit punt bij de bespreking van de zg. 'lege e-mails' onder de 135 documenten benoemd in rechtsoverweging 18;

-Doc. 235: e-mail 20 september 2018 inzake concept-Kamerbrief 21 september 2018. De eerste twee zinnen bevatten geuite inschattingen en bevatten daarmee persoonlijke beleidsopvattingen. Voor het overige maakt dit document deel uit van document 237 en 232, welk laatste document niet genoemd is in bijlage 2 van de tussenuitspraak. Ik verwijs naar de hierboven gegeven toelichting op document 237;

-Doc.204: e-mail 21 september 2018 inzake concept-Kamerbrief 21 september 2018. Het bericht van 13:31 uur bevat inschattingen, meningen en veronderstellingen en daarmee persoonlijke beleidsopvattingen. Het bericht eerder van 12:25 uur bevat loutere procesinformatie, zodat ik verwijs naar hetgeen daarover reeds is opgemerkt. Dit deel van het document komt overigens voor in document 212, dat niet in bijlage 2 van de tussenuitspraak is genoemd;

Categorie 4: concept-teksten ten behoeve van externe berichtgeving en daarmee samenhangende e-mailcorrespondentie

Ten aanzien van de documenten 401-431 alsmede de documenten 472-476 inzake burgerbrieven merk ik het volgende op. Gelet op rechtsoverweging 21 van de tussenuitspraak, ga ik uit van de juistheid van het (in bezwaar gehandhaafde) besluit van 14 maart 2019 ten aanzien van de burgerbrieven. De weigering tot openbaarmaking van deze documenten is door de rechtbank dan ook als juist beoordeeld. Wel had in de inventarislijst voor wat betreft de burgerbrieven zelf artikel 10, tweede lid, sub g, Wob ook als weigeringsgrond moeten worden vermeld, zoals ook in pagina 7 en 8 van het besluit van 14 maart 2019 was overwogen. Documenten 474 en 476 zijn overigens dubbel.

Ook document 442 ziet op een voorstel voor reactie op een burgerbrief en is aldus vergelijkbaar met de documenten benoemd onder rechtsoverweging 21. In de inventarislijst stond artikel 11, eerste lid, Wob abusievelijk niet tevens vermeld. Op het document zelf dat aan de rechtbank is overgelegd, was deze weigeringsgrond wel correct aangegeven. Voorts bleek dat de datum van dit document niet 26 september 2018 was, maar 27 september 2018. Beide omissies zijn hersteld.

Ten aanzien van document 637, dat ook op een reactie op een burgerbrief ziet, verwijs ik naar hetgeen ik hiervoor over document 638 heb geoordeeld, nu dit identieke documenten zijn.

Ten aanzien van de overige tot categorie 4 behorende documenten merk ik het volgende op.

-Doc. **464**: e-mail 27 september 2018 inzake beantwoording van persvragen. Het bericht bevat feitelijk gegeven antwoorden en wordt, voor zover deze niet reeds openbaar zijn, hierbij alsnog openbaar gemaakt, met uitzondering van de persoonsgegevens en met uitzondering van een enkele zin nu deze een inschatting bevat en daarmee een persoonlijke beleidsopvatting;

-Doc. 523: e-mail 30 september 2018. Dit document is dubbel met documenten 525 en 534 die reeds besproken zijn in het voorgaande inzake de 54 documenten uit rechtsoverweging 17;

-Doc. **543**: e-mail 30 september 2018. In de inventarislijst is artikel 10, tweede lid, sub g, Wob vermeld als weigeringsgrond in lijn met het besluit van 14 maart 2019. Dit aangezien de eerste zin informatie van de fabrikant van de Stint betreft. Ingevolge rechtsoverweging 12 is deze weigeringsgrond niet meer in geschil. De resterende informatie wordt alsnog openbaar gemaakt. Het bericht is dubbel met document 521, dat hierna bij de bespreking van documenten benoemd in rechtsoverweging 22 wordt besproken;

-Doc. 575: e-mail 1 oktober 2018 met tekst concept-persbericht over schorsing van de aanwijzing van de Stint. Het persbericht zelf is openbaar, zoals hierboven bij bespreking van document 550 is opgemerkt. Concept-versies en commentaar daarop zijn persoonlijke beleidsopvattingen zoals ook in het besluit van 14 maart 2019 is overwogen en voor het overige bevat het document louter procesinformatie als hiervoor omschreven. Uit de inventarislijst bleek helaas onvoldoende dat het om een concept-tekst gaat, bij deze is dit hersteld;

-Docs. 591-593: e-mails 1 oktober 2018 met teksten van concept-persbericht over schorsing. Voor deze documenten geldt dezelfde motivering als voor document 575. Deze documenten zijn dubbel met documenten 624 en 625;

-Docs. 626 en 627: e-mails 1 oktober 2018 over persvragen inzake een geheel ander onderwerp dan de Stint. Deze documenten vallen buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek en zijn ten onrechte in de inventarisatie en het besluit van 14 maart 2019 betrokken;

-Doc. 628: e-mail 1 oktober 2018 met ambtelijke suggesties voor antwoord op mogelijke persvragen. Dit document overlapt met document 730 e.v. zoals hiervoor besproken in verband met rechtsoverweging 17;

-Doc. **641**: e-mail 1 oktober 2018 inzake enkele vragen naar aanleiding van het persbericht over het schorsingsbesluit. Het document is dubbel met doc. 640. Het citaat persbericht is inderdaad geen persoonlijke beleidsopvatting want is reeds openbare informatie; het document wordt alsnog openbaar gemaakt, met uitzondering van een enkele passage in het e-mailbericht van 17:12 uur, nu daarin een interpretatie wordt gegeven die als een persoonlijke beleidsopvatting wordt aangemerkt;

Docs 652-660: e-mails 1 oktober 2018 over concept-versies van het persbericht over het schorsingsbesluit. Docs. 652-655 zijn dubbel en overlappen met docs. 591-593 die hierboven reeds zijn toegelicht. Document 656 is dubbel met document 657 en bevat uitsluitend voorstellen en adviezen alsmede een reactie daarop alsmede een voornemen, die als persoonlijke beleidsopvattingen kunnen worden aangemerkt en voor het overige louter procesinformatie bevatten. Docs. **658-660** zijn dubbel en bevatten de definitieve en uitgesproken spreektekst die is gebruikt bij het persmoment over het schorsingsbesluit en dat hierbij alsnog openbaar wordt gemaakt, zoals hierboven op pagina 4 bij de bespreking van document 550 reeds is toegelicht. De weigering van de tekst van het definitieve persbericht was onjuist.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Conclusie ten aanzien van deze 75 documenten:

Er bevonden zich abusievelijk een flink aantal dubbelingen in deze categorie en voorts viel een aantal bij nader inzien buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek. Tevens was sprake van een aantal onduidelijkheden in de inventarislijst. Verder betrof een aantal van de documenten de categorie 'burgerbrieven' waarover een afzonderlijk oordeel is gegeven in het besluit van 14 maart 2019 en tevens in rechtsoverweging 21 van de tussenuitspraak. Aldus resteerde een beperkt aantal documenten (11 stuks) dat ik bij nadere herbeoordeling alsnog (gedeeltelijk) openbaar zal maken, in navolging van rechtsoverweging 20 van de tussenuitspraak. Ten aanzien van de overige documenten blijf ik bij mijn weigering tot openbaarmaking, onder aanvulling van de motivering zoals hierboven weergegeven.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Beoordeling rechtbank 14 specifieke documenten in rechtsoverwegingen 19 en 22

In rechtsoverweging 19 van de tussenuitspraak worden enkele reeds deels openbaar gemaakte documenten benoemd waar artikel 11 Wob niet correct zou zijn toegepast of onjuist in de inventarislijst benoemd. Hierover merk ik het volgende op.

- Doc. **107**: e-mail 20 september 2018 inzake een verwijzing naar een krantenartikel. Dit document wordt hierbij alsnog volledig openbaar gemaakt.
- Doc. 115: e-mail 21 september 2018 12:11 uur over testrapport RDW. Dit document is dubbel met doc. 113, dat hierna wordt besproken.
- Doc. 60: e-mail 20 september 2018 over e-learning Stint. Hier zijn inderdaad enkel de persoonsgegevens gelakt. Artikel 11 was niet van toepassing en staat abusievelijk op de inventarislijst vermeld. Dit is hierbij hersteld;
- Doc. 368: e-mail 24 september 2018 IenW en SWOV. Ook hier is artikel 11 Wob niet toegepast, zodat de vermelding daarvan onjuist was. Enkel de persoonsgegevens zijn gelakt. Dit document is dubbel met docs. 381 en 385. Die stonden ten onrechte als niet-openbaar vermeld, hetgeen eveneens is hersteld;
- Doc. 412: e-mail 25 september 2018 is inderdaad op gelijke wijze deels verstrekt met enkel lakking van de persoonsgegevens. Het document is dubbel met doc. 410, waar de weigeringsgrond wel correct is vermeld.

In rechtsoverweging 22 van de tussenuitspraak benoemt de rechtbank enkele documenten waarin passages in de deels verstrekte documenten ten onrechte op grond van artikel 11 Wob zijn geweigerd. Hierover merk ik het volgende op.

- Doc. 57: e-mail 20 september 2018. In dit document waren de losse feiten reeds verstrekt, in lijn met het besluit van 14 maart 2019. Naar aanleiding van de overweging van de rechtbank worden daaraan enkele zinnen met losse feiten toegevoegd; voor het overige blijft de weigering wegens persoonlijke beleidsopvattingen en de feiten die daarmee nauw verweven zijn gehandhaafd;
- Doc. **106**: e-mail 21 september 2018. Het eerste deel wordt alsnog openbaar gemaakt met uitzondering van de persoonlijke beleidsopvattingen;
 - Doc. 111: interne e-mail 21 september 2018. In de digitale versie is bij een gelakt gedeelte inderdaad abusievelijk vermeld "is in een ander bestand al geweigerd". Daar moest staan "artikel 10.2.e en 11.1". In de aan eiseres verstrekte versie en die op www.rijksoverheid.nl is gepubliceerd staan deze weigeringsgronden overigens wel correct vermeld. Ook staat de weigeringsgrond op de inventarislijst correct vermeld;

Doc. 113: e-mail 21 september 2018 13:30 uur. Dit document is deels dubbel met document 115. De weigering van informatie hierin is inderdaad gebaseerd op artikel 11, eerste lid, Wob en niet op artikel 10, tweede lid, sub e, Wob, nu de betreffende tekst geen persoonsgegevens bevat maar persoonlijke beleidsopvattingen. De in hetzelfde document gelakte tekst in het bericht van 12:11 uur is dubbel met document 115 en bevat feitelijke informatie die, zoals de rechtbank met juistheid constateert, ten onrechte is gelakt, maar deze tekst is reeds met een ander document al openbaar gemaakt, ik verwijs naar hetzelfde bericht in documentnummer 25, dat deels openbaar is gemaakt. Deze informatie hoeft dan ook niet nogmaals openbaar te worden gemaakt;

-Doc. 114: dit deel van het document is dubbel met het bericht van 21 september 2018 12:11 uur in document 113 en is dus met eerdere openbaarmaking van document 25 reeds openbaar. Voor het overige heeft de rechtbank geoordeeld dat dit document persoonlijke beleidsopvattingen bevat en aldus terecht is geweigerd;

-Doc. 116: e-mail 21 september 2018. Dit document wordt wat betreft de berichten van 14:43 uur en 14:27 uur alsnog openbaar gemaakt;

-Doc. 453: e-mailbericht 27 september 2018. Op het gelakte bericht van 14:47 uur was inderdaad artikel 11, eerste lid, van toepassing omdat het persoonlijke beleidsopvattingen bevat. De weigeringsgrond was in het gelakte gedeelte abusievelijk onvermeld. In de inventarislijst stond de weigeringsgrond wel reeds genoemd;

-Doc. 520: e-mail 30 september 2018. Het oordeel 'buiten reikwijdte' in het gelakte deel was inderdaad niet juist. Dit gedeelte zal alsnog openbaar worden gemaakt met uitzondering van enkele persoonlijke beleidsopvattingen. Het e-mailbericht van 11.35 uur was echter niet op grond van het oordeel 'buiten reikwijdte' gelakt maar op grond van artikel 11, eerste lid Wob. Gelet op het oordeel van de rechtbank daarover, zal dit alsnog openbaar worden gemaakt;

- Doc. 521: e-mail 30 september 2018 18:18 uur. Dit bericht is dubbel met het bericht in document 543, zie hierboven. Het bericht is met openbaarmaking van document 543 alsnog deels openbaar gemaakt.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Toelichting ontbrekende documenten

In rechtsoverweging 10 van de tussenuitspraak gaf de rechtbank aan dat enkele documenten in het dossier ontbraken. Het betrof de documenten 55 (gelakte versie), 255 en 432. Deze documenten zijn bij brief van 7 januari 2021 aan de rechtbank toegezonden, met uitzondering van document 432. Ondanks een intensieve zoekslag is dit document helaas niet aangetroffen. Volgens de inventarislijst betreft het een e-mailbericht van 25 september 2018 met als onderwerp 'concept-bericht intranet'. Vermoedelijk is een concept van een intern persbericht over de verzending van de kamerbrief van 21 september 2018 binnen het ministerie gedeeld. Op 25 september 2018 is namelijk op de interne intranet-website van het ministerie mededeling van die verzending gedaan. Het concept is kennelijk niet bewaard.

Ten aanzien van document 255 merk ik nog het volgende op. Dit betreft een e-mailbericht van 21 september 2018. Het bevat persoonlijke beleidsopvattingen en is op grond van artikel 11, eerste lid, Wob, geweigerd. Het document is grotendeels identiek aan document 114, waarvan de rechtbank in rechtsoverweging 22 heeft geoordeeld dat dit persoonlijke beleidsopvattingen bevat met uitzondering van het bericht van 12:11 uur. Dit bericht is, zoals hierboven bij de bespreking van rechtsoverweging 22 is toegelicht, reeds openbaar gemaakt bij document 25.

De weigering op grond van artikel 11, eerste lid, Wob ten aanzien van document 255 was - met uitzondering van het reeds openbare gedeelte uit het bericht van 12:11 uur - mijns inziens dan ook juist.

Ten aanzien van document 55 merk ik op dat dit document grotendeels is verstrekt, met uitzondering van de persoonsgegevens en een enkele persoonlijke beleidsopvatting. Het is vergelijkbaar met document 24 en 25.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
Afdeling Algemeen
Bestuurlijk-Juridische Zaken

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/23653

Conclusie

Het bij besluit van 23 juli 2019 gehandhaafde besluit van 14 maart 2019 op het Wob-verzoek van 10 oktober 2018 was op onderdelen niet juist, nu daarbij ten onrechte een aantal documenten (volledig) geweigerd is voor openbaarmaking. Deze documenten worden hierbij alsnog (gedeeltelijk) openbaar gemaakt. Voor het overige handhaaf ik het besluit van 23 juli 2019, onder bovenstaande aanvullende motivering.

Wijze van openbaarmaking

De openbaar gemaakte stukken worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE SECRETARIS-GENERAAL,

mr. ing. J.H. Dronkers